Trafikförvaltningen

Handläggare
Sara Catoni
070-7861937
sara.catoni@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-19

Färdtjänstnämnden
2020-12-16, punkt 8

Ärende
FTN 2020-0053

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över regionrevisorernas delrapport 2020 avseende färdtjänstnämnden

Ärendebeskrivning

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade vid sitt möte 2020-10-20 att överlämna delrapport 2020 till färdtjänstnämnden med möjlighet till yttrande. Föreliggande ärende innehåller förslag till yttrande över nämnda rapport.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande

Delrapport 2020 Färdtjänstnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att färdtjänstnämnden beslutar följande.

1. Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionrevisorerna.

Förvaltningarnas förslag till motivering

Regionrevisorernas delrapport 2020, sammanfattning
I revisionens översiktliga granskning av finansiell delårsinformation har det inte kommit fram några omständigheter som ger anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimligt, och noterar att avvikelser i förhållande till budget i huvudsak har analyserats och kommenterats.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt som rimlig. Revisorerna kommenterar att det i nämndens delårsrapport inte framkommer något som innebär risk för att verksamheten inte kommer att kunna genomföras enligt fullmäktiges uppdrag och mål under året. Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Revisionen har granskat ledningsnära kostnader och representation utan några väsentliga iakttagelser.

Revisorerna beskriver att RSSL har gett färdtjänstnämnden i uppdrag att bistå Region Stockholm under pandemin. Revisionen noterar att det inte finns några styrande dokument som reglerar ett eventuellt förhållande mellan RSSL och färdtjänstnämnden. Uppdragen från RSSL handlar om att stötta ambulanssjukvården med persontransporter, att köra hemtester (PCR-tester) av sjukvårdpersonal och sjuka invånare i Stockholms län samt personaltransporter av vårdpersonal. Revisionen noterar att förvaltningen informerat om att uppdragen arbetas fram i dialog mellan trafikförvaltningen och RSSL. Revisionen noterar att ett avtal har tagits fram mellan HSN och FTN gällande att köra hemtester. När det gäller uppdraget att köra ambulanstransporter och att genomföra personaltransporter av vårdpersonal noterar revisionen att detta uteslutande har skett på uppdrag av RSSL, utan överenskommelse, och att förvaltningschefs- eller nämndbeslut för att bekräfta uppdragen inte har tagits. Revisorerna noterar att förvaltningen informerat nämnden om att uppdragen har getts från RSSL.

Revisionen noterarar att beslut fattats om tillfälligt ekonomiskt stöd till rullstolstaxi och beställningscentralen. Revisionen noterar att varken utfall för

de extraordinära kostnaderna om tillfälligt trafikstöd för rullstolstaxi och beställningscentral eller antal körningar och kostnader för uppdragen som RSSL har gett i uppdrag redovisas i nämndens delårsrapport. Revisionen bedömer att det bör framgå till nämnden hur nämndens olika avtal har använts under coronapandemin även om uppdragen ligger inom befintliga budgetramar och har utförts på uppdrag av tredje part.

Revisionen bedömer att nämnden/förvaltningen bör verka för att en överenskommelse träffas snarast med HSN för sjukresor. Tjänsterna uppgår till höga belopp, vilket talar för att villkoren bör regleras mellan parterna. Revisionen ger därför en ny rekommendation om att trafikförvaltningens ledning bör verka för

- att en överenskommelse ingås med hälso- och sjukvårdsförvaltningen som reglerar ansvaret och utförandet av sjukresor.

Revisionen anser att nämnden fortsatt behöver säkerställa att mål, strategisk inriktning och prioriteringar för den långsiktiga utvecklingen av färdtjänsten och dess förhållande till den allmänna kollektivtrafiken tydliggörs och fastställs.

Revisionen konstaterar att såväl trafikhanterings- som tillståndshanteringssystem fortsatt inte är implementerade och att detta påverkar andra utvecklingsområden inom färdtjänstens verksamhet negativt.

Regionrevisorernas delrapport 2020 biläggs ärendet.

Förslag till yttrande
Färdtjänstnämnden tar med sig revisorernas bedömning att den formella rapporteringen bör utökas och fördjupas när det gäller de uppdrag som nämnden utfört på uppdrag av RSSL. Anledningen till att informationen utelämnats i nämnda rapportering är att uppdragen varken har påverkat nämndens ekonomi eller genomförts inom ramen för eller påverkat ordinarie färdtjänstverksamhet. Värt att notera i sammanhanget är att nämnden får relativt omfattande information muntligen i anslutning till nämndsammanträdena.

Färdtjänstnämnden noterar att revisionen lämnar en ny rekommendation i delrapporten. Arbetet med att träffa en överenskommelse med hälso- och sjukvårdsförvaltningen som reglerar ansvaret och utförandet av sjukresor har försenats på grund av pandemin. Förvaltningen räknar med att en överenskommelse med hälso- och sjukvårdsförvaltningen blir klar i närtid.

Trafikförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-19

Ärende
FTN 2020-0053

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Sara Catoni
Bitr. förvaltningschef trafikförvaltningen

Ulrik Waldau
Sektionschef färdtjänst

2020-10-20

Diarienummer
RK 2020-0020

Färdtjänstnämnden

Delrapport 2020
Färdtjänstnämnden

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade vid sitt möte 2020-10-20 att överlämna rapporten till färdtjänstnämnden med möjlighet till yttrande senast 2021-01-29

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Anders Lönn
Ordförande

Christina Holmqvist
Sekreterare

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

REGIONREVISORERNA

Delrapport 2020

Färdtjänstnämnden

Region Stockholm

Innehåll

1 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat - prognos per 2020-08-31 1
1.1 Ekonomi 1
1.2 Verksamhet 2
2 Intern styrning och kontroll 3
2.1 Hanteringen av corona-pandemin 6
2.2 Ekonomi och verksamhetsstyrning 6
2.3 Riskanalys och intern kontroll 8
2.4 Granskningar utan väsentliga iakttagelser 8
2.5 Sammanfattande bedömning 8
3 Räkenskaper 9
3.1 Delårsrapport 2020-08-31 9
3.2 Redovisningen av merkostnader kopplade till covid19 9
4 Yttrande över Årsrapport 2019 9

Bilaga 1 Sammanställning och uppföljning av årets och tidigare års lämnade rekommendationer till nämnden/styrelsen

Bilaga 2 Sammanställning och uppföljning av årets och tidigare år lämnade rekommendationer till ledningen

Bilaga 3 Yttrande över årsrapport 2019

1 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat - prognos per 2020-08-31

Fullmäktige beslutade i samband med budget för 2019 om att inrätta färdtjänstnämnden (FTN) som ska ansvara för särskilt anordnande transporter för personer med funktionshinder[1] i regionen. I nämndens uppdrag ingår bl.a. att upphandla och förvalta avtal rörande färdtjänstverksamheten samt att besluta i enskildas ärenden rörande tillstånd till färdtjänst. Tidigare hanterades dessa frågor av trafiknämnden. Fullmäktige har i reglemente[3] beslutat att nämnden ska köpa sitt förvaltningsstöd av trafiknämnden och att nämnden ska ha ett färdtjänstutskott.

1.1 Ekonomi

Nämnden prognostiserar årets resultat till 374 mnkr, vilket är 374 mnkr högre än fullmäktiges resultatkrav. Överskottet förklaras till största delen av ett lägre resande med färdtjänst- och rullstolstaxi till följd av covid-19, vilket innebär att kostnaderna för köpt färdtjänsttrafik beräknas bli lägre än budget p.g.a. färre resor. Kostnaderna för sjukresor har också minskat av samma anledning, men dessa finansieras av hälso- och sjukvårdsnämnden.

Fullmäktige beslutade den 23 juni att för regionstyrelsen och vissa[2] nämnder och bolag, däribland färdtjänstnämnden, undanta merkostnader och minskade intäkter avseende covid-19 vid bedömningen av om de uppnått sina budgeterade resultatkrav. Nämnden prognostiserar att den främsta effekten av situationen med covid-19 på färdtjänstnämndens prognos är minskning av antalet resor vilket genererar både lägre kostnader för köpt trafik och minskade resenärsintäkter (resultatneutralt).

Periodens investeringar uppgår till 19,1 mnkr. För helåret 2020 är prognosen 32,7 mnkr, vilket understiger budget med 21,3 mnkr. Avvikelsen mellan prognos och budget beror på att tidigare prognostiserade utgifter för det nya tillståndshanteringssystemet för 2020 delvis är förskjutna till 2021. Enligt nämndens delårsrapport beror detta på förseningar och kvalitetsproblem från avträdande och tillträdande driftleverantör samt fortsatt hög komplexitet i projektet.

Avvikelser i förhållande till budget har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det ekonomiska resultatet i allt väsentligt som rimlig.

---

[1] Enligt lagen (1997:736) om färdtjänst, gällande avtal mellan Region Stockholm och länets kommuner, samt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik vad avser färdtjänstresor.

[2] RS 2019-1041. De nämnder och bolag som beslutet gäller är HSN, VKN, PAN, SLSO, Karolinska, SÖS, DS, STS, S:t Erik, FTV, AISAB, Stockholm Care, MediCarrier, trafikkoncernen (TN, SL, WÅAB, FtjN).

1.2 Verksamhet

I nämndens delårsrapport framkommer inget som innebär risk för att verksamheten inte kommer att kunna genomföras enligt fullmäktiges uppdrag och mål under året.

Mål och uppdrag

Måluppfyllelsen har i huvudsak analyserats och kommenterats på ett tillfredställande sätt i nämndens delårsrapport. Nämnden redovisar prognos för de indikatorer till fullmäktiges mål för den särskilda kollektivtrafiken som tagits upp i regionledningskontorets anvisningar. Nämnden bedömer att målnivåerna kommer att uppnås förutom indikatorn *Andel trygga resor*. Det planerade arbetet för att uppnå målvärdet under 2020 har pausats till följd av covid-19[3].

Nämnden bedömer att den av fullmäktige uppsatta indikatorn *Nöjda resenärer* för det övergripande målet för färdtjänstverksamheten[4] kommer att uppnås. Nämndens egna uppsatta indikatorn *Punktlighet* prognostiseras att uppnås. Nämnden uppger att det ackumulerade värdet för båda indikatorerna överstiger utsatt målvärde. För nöjdheten anges en bidragande orsak sannolikt vara en konsekvens av coronapandemin som inneburit borttagande av samplanering (se avsnitt 2.1.1) samt en ökad tidspassning med anledning av ett minskat resande inom taxibranschen som bidragit till en ökad tillgång på fordon. Också gällande punktligheten anges att covid-19 inneburit en minskad efterfrågan på fordon vilket positivt påverkat de upphandlade bolagens incitament att utföra färdtjänst- och sjukresor.

Som revisionen noterat i årsrapporten[5] för 2019 har indikatorerna antal resor totalt och antal resenärer/tillstånd under målet *Effektiva resor* tagits bort. Detta medför att nämndens mål om effektiva resor saknar indikatorer för 2020. Även för nämndens mål om en *Tillgänglig och sammanhållen region* saknas indikator. Revisionen noterar att nämnden under tillgänglighetsmålet kommenterar att en del i att möta resenärer med särskilda behov är att ta fram en utvecklingsplan för färdtjänsten, vilken trafikförvaltningen avser att ta fram under 2020 (se avsnitt 2.2.2).

Nämnden redovisar de uppdrag som tilldelats nämnden från regionfullmäktige för 2020. Nämnden rapporterar att tre uppdrag pågår enligt plan. Nämnden har, i enlighet med anvisningar från regionledningskontoret, i samband med delårsrapportering föreslagit att ett uppdrag, att utvärdera förändringar gällande fritidsresor, ökad flexibilitet att välja m.m., bör avslutas med anledning av coronapandemin.

---

[3] Förvaltningen har från 1 september arbetat med kompletterande frågor i kundundersökningen (Anbaro) för de resenärer som svarat att man är otrygg eller mycket otrygg under resan.
[4] Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem, delmål attraktiva resor.
[5] Regionrevisorerna årsrapport färdtjänstnämnden 2019.

När det gäller uppdraget att utreda hur resegarantin ska utvecklas har revisionen tidigare framhållit[6] att uppdraget inte kan anses vara slutfört trots att nämnden rapporterat uppdraget som avslutat i samband med verksamhetsberättelsen 2019. Av verksamhetsplanen för 2020 framgår att det finns en ny aktivitet för nämnden att utreda hur resegarantin fortsatt kan utvecklas, aktiviteten är dock inte påbörjad med anledning av covid-19.

Revisionen bedömer nämndens prognos för det verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt som rimlig.

Antal resor
Det totala antalet resor inom färdtjänst (inklusive sjuk- och tjänsteresor) fram till delåret har i jämförelse med föregående år minskat med 29,2 procent (746 198 resor).

Antalet utförda resor med färdtjänsttaxi har varit 38 procent (507 909 resor) lägre än budget och resor med rullstolstaxi har varit 38 procent (241 110 resor) lägre än budgeterat. Antalet utförda sjukresor för taxi har varit 16 procent (74 244 resor) lägre än budget och sjukresor med rullstolstaxi har varit 19 procent (41 740 resor) lägre än budgeterat. Antalet utförda tjänsteresor har varit 38 procent (8 899 resor) lägre än budget.

Avvikelserna uppges främst bero på att coronapandemin har inneburit en markant minskning av antalet resor från den 12 mars 2020 efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten att personer som tillhör riskgrupper eller är över 70 år ska undvika att träffa andra människor.

2 Intern styrning och kontroll

2.1 Hanteringen av coronapandemin

Nämnden rapporterar i sin delårsrapport att coronapandemin har påverkat och kommer att fortsatt påverka färdtjänstverksamheten under lång tid framöver på grund av Folkhälsomyndighetens uppmaning att personer som tillhör riskgrupper eller är över 70 år ska undvika att träffa andra människor. Rådande situation har kraftigt minskat resandet med färdtjänsten.

2.1.1 Organisation och ansvar

Färdtjänstverksamheten har ingått i trafikförvaltningens hantering av pandemin, se regionrevisorernas delårsgranskning av trafiknämnden. Enligt uppgift från förvaltningen har nämndens ordförande, förvaltningschef och färdtjänstsektionen haft veckovisa avstämningar. Ordförande har informerat nämnden löpande och förvaltningschefen har muntligt informerat om läget

[6] Regionrevisorerna årsrapport färdtjänstnämnden 2019.

på nämndens sammanträden. Färdtjänstnämnden har inte haft några extra sammanträden.

Nämndens ordförande har vid två tillfällen fattat beslut att tillfälligt pausa funktionen samåkning/samplanerat resande för färdtjänst och sjukresor under ökad smittorisk vid flera resenärer i samma bil för perioden mars-maj[7] och juni-september[8]. Nämnden har fattat beslut[9] att förlänga den tillfälliga borttagningen av samplaneringen året ut. Uppskattningsvis innebär detta enligt uppgift en sannolik kostnad för nämnden på två-tre mnkr per månad under den tid som ett samplanerat resande inte genomförs. Detta motverkas dock av lägre kostnader eftersom antalet resor minskat.

2.1.2 Uppdrag från RSSL

Den 7 februari aktiverade hälso- och sjukvårdsnämnden, med anledning av coronapandemin, den regionala särskilda sjukvårdsledningen (RSSL) i enlighet med den regionala katastrofmedicinska beredskapsplanen.[10] RSSL:s uppgift var bl.a. att samordna, koordinera och allokera resurser inom regionen i syfte att hantera coronapandemin. RSSL har gett färdtjänstnämnden i uppdrag att bistå Region Stockholm under pandemin. Det finns inga styrande dokument som reglerar ett eventuellt förhållande mellan RSSL och färdtjänstnämnden.

Uppdragen från RSSL handlar om att stötta ambulanssjukvården med persontransporter[11], att köra covid-19 test i hemmet av sjuk vårdpersonal och sjuka invånare i Stockholms län[12] samt personaltransporter av vårdpersonal[13]. Enligt uppgift har uppdragen arbetas fram i dialog mellan trafikförvaltningens och RSSL. Granskningen visar att anpassade taxor/ersättning tillämpats för körningen av hemtester och ambulanstransporter. För tjänsteresor har vanlig taxa tillämpats. Kostnaden vidarefaktureras till hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Karolinska Universitetsjukhuset. Nämnden rapporterar att eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller detta uppdrag, påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

Revisionen noterar att varken antal körningar eller kostnader för dessa uppdrag redovisas i nämndens delårsrapport. Enligt uppgift från förvaltningen beror detta på att det varken har påverkat nämndens ekonomi eller genomförts inom ramen för eller påverkat ordinarie färdtjänstverksamhet.

---

[7] FTN 2020-0023.
[8] FTN 2020-0036.
[9] FTN 2020-0036.
[10] Regional katastrofmedicinsk beredskapsplan, HSN 2016-1431.
[11] Enligt uppgift uför ett drygt trettiotal fordon liggande och sittande corona-transporter under ledning av AISAB, regionens ambulansverksamhet.
[12] HSN 2020-1379.
[13] HSN 2020-0527.

Revisionen noterar vidare att ett avtal[14] har tagits fram mellan HSN och FTN undertecknat av hälso- och sjukvårdsdirektör och förvaltningschef på trafikförvaltningen gällande att köra covid-hemtester. När det gäller uppdraget att köra ambulanstransporter och att genomföra personaltransporter av vårdpersonal noterar revisionen att detta uteslutande har skett på uppdrag av RSSL, utan överenskommelse, och att förvaltningschef- eller nämndbeslut för att bekräfta uppdragen inte har tagits. Förvaltningschef och nämnden har enligt uppgift fått information om att uppdragen har getts från RSSL.

2.1.3 Ekonomiskt stöd till leverantörer

Mot bakgrund av en trafiknedgång på cirka 60 procent har förvaltningschefen i mars fattat delegationsbeslut[15] om tillfälligt ekonomiskt stöd till rullstolstaxi. Revisionen konstaterar att beslutet har anmälts till nämnden. Förvaltningen anger att rullstolstaxi är en funktion som till 100 procent är uppbyggd på samhällsbetalt resande. Det ordinarie rullstolstaxiavtalet garanterar inga fasta volymer och åkeriernas ersättning är beroende av det antal resenärer som reser med rullstolstaxi. Nämnden har i omgångar tagit beslut att förlänga det ursprungliga beslutet för perioden april-maj[16], juni-september[17] respektive oktober-december[18].

Av beslutsunderlagen framgår att bedömningen gjordes att det fanns en överhängande risk för konkurser och företagsnedläggelser av åkerier vilket kunde ha lett till att möjlighet att möta resenärsbehovet efter den mest akuta situationen inte funnits. Det framgår vidare att stödet ligger inom gällande budgetramar och att beloppen avser att bygga på utfall 2019 där åkerierna erhåller upp till 80 procent av föregående års utfall och att faktisk utförd trafik avräknas stödet.

Det framgår av intervjuer att förvaltningens juridiska funktion konsulterades i samband med besluten om tillfälligt ekonomiskt stöd, revisionen noterar att resonemanget som fördes inte finns dokumenterad. Tilläggsavtal med leverantörerna har tagits fram för perioden april-maj. Enligt uppgift från förvaltningen tas formella tillägsavtal fram för de resterande månader i skrivande stund.

Förvaltningen har utifrån en modell med en trafikminskning på 55 procent och en ersättning för leverantörerna upp till cirka 80 procent av föregående års trafikutfall gjort en bedömning av stödets ekonomiska konsekvenser som enligt denna beräkning prognostiserades till 87,4 mnkr för perioden mars-september[19]. Det faktiska utfallet ligger enligt uppgift från förvaltningen på 61,7 mnkr för perioden mars-augusti.

---

[14] HSN 2020-1379.
[15] TN 2020-0090.
[16] FTN 2020-0025.
[17] FTN 2020-0037.
[18] FTN 2020-0037.
[19] Prognos på kostnaden per månad enligt beslutsunderlaget: Mars 6,4 mnkr, april 13 mnkr, maj 16 mnkr, juni 13 mnkr, juli 11 mnkr, augusti 15 mnkr, september 13 mnkr.

Utöver stöd för rullstolstaxi har nämnden fattat beslut om ekonomiskt stöd för beställningscentral för perioden april-maj[20], juni-september[21] och oktober-december[22]. Callcenter för färdtjänstverksamheten hanterar mottagning av beställningar av taxi inom färdtjänstresor och sjukresor samt mottagning av beställningar inom Närtrafiken. Ersättningen i avtalet är rörlig och utgår från besvarat antal samtal samt registrerad och ej avbokad beställning. Av beslutsunderlaget framgår att antal inkommande samtal och beställningar av resor under rådande pandemi på mycket kort tid har minskat med 50 – 60 procent. Belopp ska bygga på faktiska volymer mottagna samtal och beställningar som ej avbokats. Förvaltningen har i beslutsunderlaget utgått från en kostnad för stödet på 2,4 mnkr för perioden april-september[23]. Enligt uppgift från förvaltningen är utfallet för perioden april-augusti 765 205 kr.

Bedömning:

Revisionen noterar att varken utfall för de extraordinära kostnaderna om tillfälligt trafikstöd för rullstolstaxi och beställningscentral eller antal körningar och kostnader för uppdragen som RSSL har gett i uppdrag redovisas i nämndens delårsrapport. Revisionen bedömer att det bör framgå till nämnden hur nämndens olika avtal har använts under coronapandemin även om uppdragen ligger inom befintliga budgetramar och har utförts på uppdrag av tredje part.

2.2 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Vid nämnd- och ledningsgruppsmöten har nämndens ekonomi och prestationer samt övriga verksamhetsförändringar behandlats. Nämnden har informerats om det ekonomiska utfallet i relation till budget samt prognoser för fortsättningen av året.

2.2.1 Sjukresor

Rätten till sjukresor regleras i lagen (1991:419) om sjukreseersättning vid sjukresor[24]. Fullmäktige beslutade i ärendet om budget 2011[25] att ansvaret för sjukresor skulle överföras från SL till HSN. Ansvaret för tjänsten har fram till och med 2018-01-31 reglerats mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen och trafikförvaltningen i avtal där HSN haft kostnadsansvaret och TN utförar uppdraget. Detta ansvarsförhållande framgår dock inte av respektive nämnds reglemente för 2019.

Revisionen har tidigare påtalat att det saknas en överenskommelse mellan färdtjänstnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) som reglerar

[20] FTN 2020-0026.
[21] FTN 2020-0038.
[22] FTN 2020-0038.
[23] 0,6 mnk april+maj, 0,3 mnkr juni-september.
[24] Med sjukresa avses en patients resa till eller från vård och behandling – sjukvård – och patientens folkbokföringsadress.
[25] LS 1011-0911.

ansvaret och utförandet av sjukresor[26]. Beskedet till revisionen 2019 var att en ny överenskommelse beräknades vara klar före sommaren 2020. Arbetet med att utforma en ny överenskommelse startades våren 2017. Besked om tidpunkt har numera ändrats till att en överenskommelse ska vara klar senast före årsskiftet 2020/2021. Förseningen uppges främst bero på pandemin.

2.2.2 Strategisk inriktning, utvecklingsplan färdtjänst

Revisionen har tidigare rekommenderat nämnden att säkerställa att mål, strategisk inriktning och prioriteringar för den långsiktiga utvecklingen av färdtjänsten och dess förhållande till den allmänna kollektivtrafiken fastställs[27]. Revisionen har tidigare noterat att det pågår ett arbete med bl.a. utvecklingsplan färdtjänst och bedömt att det inte är helt tydligt varken hur utvecklingsplanen förhåller sig till tidigare strategiska utredning Framtida färdtjänst eller vilken roll utvecklingsplanen ska ha i färdtjänstnämndens styrning[28]. Revisionen har i detta sammanhang[29] för trafiknämnden pekat på att utvecklingsplanernas funktion i den kort- och långsiktiga styrningen inte är tydlig.

Revisionens uppföljande granskning visar att arbetet med att ta fram utvecklingsplanen har pausats. Arbetet har många beroenden, som exempelvis framtagandet av ett nytt trafikhanteringssystem. Av nämndens delårsrapport framgår att den del av utredning Framtida färdtjänst som avsåg trafikupplägg för resor med färdtjänst och sjukresor planeras att aktualitetsprövas under 2020. Studien är tänkt att användas som underlag till arbetet med att ta fram trafikhanteringssystemet. Rekommendationen bedöms som ej åtgärdad.

2.2.3 Tillståndshantering

Revisionen har tidigare följt upp nämndens åtgärdsarbete kopplat till granskning av den interna styrningen och kontrollen avseende beslut om färdtjänsttillstånd som genomförts av trafikförvaltningens internrevision[30]. En uppföljande granskning visar att ett flertal av åtgärderna fortfarande kvarstår, även om ett arbete för att utveckla arbetssätt och den interna kontrollen pågår. Riskacceptansen för ursprungligen två risker har utökats och gäller numera för sex risker kopplat till att hantering av vissa åtgärder är beroende av ett nytt tillståndshanteringssystem som dock har försenats i omgångar.

2.2.4 Pågående rättsprocess

Fullmäktige fattade i budget 2017 och 2018 beslut om att enskilda som beviljats tillstånd för färdtjänst med färdsätt rullstolstaxi från och med år 2019 ska

[26] Regionrevisorerna arsrapport färdtjänstnämnden 2019.
[27] Rekommendation nr 1067 (29469 enligt ny numrering), Landstingsrevisorerna delrapport trafiknämnden 2017.
[28] Regionrevisorerna årsrapport färdtjänstnämnden 2019.
[29] Regionrevisorernas delårs- och årsrapport trafiknämnden 2017.
[30] Regionrevisorerna delårsrapport färdtjänstnämnden 2019.

tilldelas totalt 500 fritidsresor per år, som utgångspunkt. Beslutet har överklagats av enskilda och kammarrätten har under 2019 meddelat ett antal domar i enskildas ärenden som innebär att fullmäktiges beslut inte ska tillämpas i de aktuella ärendena. Färdtjänstnämnden har överklagat domarna till Högsta förvaltningsdomstolen.

Högsta förvaltningsdomstolen har medgett prövningstillstånd och fattat beslut om att undanröja Kammarrättens och Förvaltningsrättens domar. Beslutet innebär att begränsning till 500 fritidsresor för resenärer med tillstånd för rullstolstaxi var korrekt.

2.3 Riskanalys och intern kontroll

Nämnden har fastställt en för året aktuell plan för intern kontroll. Nämnden beskriver i sin delårsrapport det övergripande arbetet med intern kontroll inklusive en kortfattad beskrivande text och analys av de högst värderade riskerna. Av delårsuppföljningen framgår att riskvärdet för risken att leverantörerna har svårt att rekrytera förare har minskat på grund av att efterfrågan av resor har minskat drastiskt under pandemin. För riskerna att resenärer reser samtliga resor de blivit tilldelade och risken om sänkt förtroende för färdtjänstleveransen har sannolikheten minskat.

Risken för att beslut om förändringen för resenärer med tillstånd för rullstolstaxi inte kan förändras från resor efter behov till 500 resor bedöms inte vara en risk längre. Högsta förvaltningsdomstolen beslutat förändra tidigare domar i Kammarrätten och Förvaltningsrätten gällande detta (se avsnitt 2.2.4).

Färdtjänstens samlade bedömning är att det planerade arbetet med att utföra den interna kontrollen under perioden inte har påverkats av covid-19. Färdtjänstens bedömning är även att covid-19 inte kommer påverka arbetet med att utföra den interna kontrollen som förväntat framöver.

Revisionen har tidigare pekat på behovet att kartlägga och beskriva kontroller i väsentliga flöden inom färdtjänstverksamheten[31]. En uppföljande granskning visar att arbetet pågår, men inte är slutfört.

2.4 Granskningar utan väsentliga iakttagelser

Revisionen har granskat ledningsnära kostnader och representation utan några väsentliga iakttagelser.

2.5 Sammanfattande bedömning

Revisionen bedömer att nämnden/förvaltningen bör verka för att en överenskommelse träffas snarast med HSN för sjukresor. Enligt uppgift påbörjades

[31] Rekommendation nr 1404 (29471 enligt ny numrering), Regionrevisorerna årsrapport trafiknämnden 2018.

arbete under våren 2017, det vill säga långt före covid-19 pandemin. Tjänsterna uppgår till höga belopp, vilket talar för att villkoren bör regleras mellan parterna.

Revisionen anser att nämnden fortsatt behöver säkerställa att mål, strategisk inriktning och prioriteringar för den långsiktiga utvecklingen av färdtjänsten och dess förhållande till den allmänna kollektivtrafiken tydliggörs och fastställs.

Revisionen kan konstatera att såväl trafikhanterings- som tillståndshanteringssystem fortsatt inte är implementerade och att detta påverkar andra utvecklingsområden inom färdtjänstens verksamhet negativt.

För att stärka den interna kontrollen bör förvaltningen, vilket revisionen tidigare framfört, utöver den övergripande intern kontrollplan även arbeta med att identifiera och dokumentera risker på processnivå. Utifrån riskerna på processnivå bör kontroller för att hantera dessa risker etableras. Tidigare rekommendation inom området bedöms därför som delvis åtgärdad.

Rekommendation:

Trafikförvaltningens ledning bör verka för

- att en överenskommelse ingås med hälso- och sjukvårdsförvaltningen som reglerar ansvaret och utförandet av sjukresor.

3 Räkenskaper

3.1 Delårsrapport 2020-08-31

Revisionen av den finansiella rapporteringen har utförts i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation.

I syfte att kunna följa upp de ekonomiska effekterna av covid-19 pandemin ska samtliga nämnder och bolag i Region Stockholm sammanställa en ekonomisk uppföljning. Färdtjänstnämnden har dock inte haft några väsentliga merkostnader kopplat till covid-19.

I granskningen har det inte kommit fram några omständigheter som ger anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed.

4 Yttrande över Årsrapport 2019

Nämnden har 2020-08-19 lämnat yttrande över revisionens årsrapport för 2019. Nämnden har inte i sitt yttrande framhållit synpunkter som avviker från revisionens synpunkter i rapporten.

Vad gör regionrevisorerna?

Regionrevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs av regionens nämnder och bolagsstyrelser. Revisionsuppdraget är det största inom kommunal verksamhet.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser tar sitt ansvar. De förtroendevalda revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen.

Ledamöter i nämnder och styrelser ansvarar inför fullmäktige för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. I ansvaret ingår att genomföra en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll samt att upprätta rättvisande räkenskaper.

I årsrapporter för nämnder och styrelser sammanfattar revisionskontoret den granskning som genomförts under det gångna året. Verksamhetsrevisionen redovisas löpande i projektrapporter. Publikationerna finns på www.sll.se. Det går även att prenumerera på regionrevisorernas nyhetsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till landstingsrevisorerna.rev@sll.se.

Region Stockholm

Postadress: Box 22230, 104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25 b (T-bana Rådhuset)
Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se
Hemsida: www.sll.se
Org.nr: 232100-0016

Region Stockholm

Bilaga 1

Regionrevisorerna

Rekommendationer till nämnd/styrelse – Delår 2020

Region Stockholm

Färdtjänstnämnden

Miljö

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29475 **Från rapport** 2018 Årsrapport **Tidigare ID** 1511	Färdtjänstnämnden bör säkerställa att befintliga styrande dokument är relevanta och efterlevs vid upphandling av den särskilda kollektivtrafiken.	–	

Strategisk styrning och organisation

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29469 **Från rapport** 2017 Delrapport **Tidigare ID** 1067	Färdtjänstnämnden bör säkerställa att mål, strategisk inriktning och prioriteringar för den långsiktiga utvecklingen av färdtjänsten och dess förhållande till den allmänna kollektivtrafiken fastställs.		**Delår 2020** Revisionen har tidigare noterat att det pågår ett arbete med bl.a. utvecklingsplan färdtjänst och bedömt att det inte är helt tydligt varken hur utvecklingsplanen förhåller sig till tidigare strategiska utredning Framtida färdtjänst eller vilken roll utvecklingsplanen ska ha i färdtjänstnämndens styrning[1]. Revisionen har i detta sammanhang[1] för trafiknämnden pekat på att utvecklingsplanernas funktion i den kort- och långsiktiga styrningen inte är tydlig. Revisionens uppföljande granskning visar att arbetet med att ta fram utvecklingsplanen har pausats. Arbetet har

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
			många beroenden, som exempelvis framtagandet av ett nytt trafikhanteringssystem. Av nämndens delårsrapport framgår att den del av utredning Framtida färdtjänst som avsåg trafikupplägg för resor med färdtjänst och sjukresor planeras att aktualitetsprövas under 2020. Studien är tänkt att användas som underlag till arbetet med att ta fram trafikhanteringssystemet. Rekommendationen bedöms som ej åtgärdad

Säkerhet

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29473 **Från rapport** 2018 Årsrapport **Tidigare ID** 1508	Färdtjänstnämnden bör i enlighet med fullmäktiges riktlinjer för säkerhet anta en trafiksäkerhetspolicy och säkerställa att den tillämpas av samtliga entreprenörer.		**ÅR 2019** Revisionens uppföljning visar att nämnden i november 2019 beslutat om en trafiksäkerhetspolicy för färdtjänstverksamheten. Implementering och arbete med att säkerställa tillämpningen av policyn återstår. Rekommendationen anses därför som delvis åtgärdad.
37687 **Från rapport** 2019 Årsrapport	Nämnden bör, utifrån den egna organisationens behov, inventera och fatta beslut om styrande dokument för informationssäkerhet.	–	
37688 **Från rapport** 2019 Årsrapport	Nämnden bör regelbundet följa upp status på informationssäkerhetsarbetet.	–	
37689 **Från rapport** 2019 Årsrapport	Nämnden bör säkerställa att TN för deras räkning tillförsäkrar att ansvariga för informationssäkerhetsarbetet ges mandat att kunna rapportera direkt till ledningen.	–	

Verksamhetsstyrning

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
37690 **Från rapport** 2019 Årsrapport	Färdtjänstnämnden bör säkerställa att de lagkrav som ställs på nämnden avspeglas i en överenskommelse, i enlighet med fullmäktiges policy för integrerad ledning och styrning, med trafiknämnden som utförare av färdtjänstverksamheten inklusive hur kraven ska följas upp och återrapporteras.	–	
37691 **Från rapport** 2019 Årsrapport	Nämnden bör tydliggöra och precisera redogörelsen i verksamhetsberättelsen utifrån den verksamhet som nämnden ansvarar för.	–	

Region Stockholm

Bilaga 2

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – Delår 2020

Region Stockholm

Färdtjänstnämnden

Intern kontroll

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
29471 **Från rapport** 2018 Årsrapport **Tidigare ID** 1404	Trafikförvaltningens ledning bör kartlägga och beskriva kontroller i väsentliga flöden inom färdtjänstverksamheten.		**Delår 2020** Revisionens uppföljning visar att ett utvecklingsarbete pågår men att det fortfarande återstår en del arbete för att kartlägga och beskriva kontrollerna i de väsentliga flödena.
45763 **Från rapport** 2020 Delrapport	Trafikförvaltningens ledning bör verka för att en överenskommelse ingås med hälso- och sjukvårdsförvaltningen som reglerar ansvaret och utförandet av sjukresor.		

Trafikförvaltningen

Handläggare
Catarina Strömsten-Falkenmark
08-686 3551

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-05

Färdtjänstnämnden
2020-08-19, punkt 9

Ärende
FTN 2019-0107

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2019 avseende färdtjänstnämnden

Ärendebeskrivning

Ärendet omfattar yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2019 avseende färdtjänstnämnden, RK 2019-0047.

Årsrapporten har lämnats till färdtjänstnämnden för yttrande vilket görs genom detta tjänsteutlåtande.

Beslutsunderlag

Detta tjänsteutlåtande daterat 2020-08-05 samt nedanstående underlag

- Årsrapport 2019 färdtjänstnämnden

Förslag till beslut

Färdtjänstnämnden föreslås besluta

1. Yttrande avges i enlighet med detta tjänsteutlåtande

2. Yttrandet överlämnas till regionrevisorerna

3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Trafikförvaltningen

Handläggare
Catarina Strömsten-Falkenmark
08-686 3551

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-05

Färdtjänstnämnden
2020-08-19, punkt 9

Ärende
FTN 2019-0107

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag till yttrande och motivering

Revisorernas bedömning angående redovisning av verksamhetsmässigt resultat

Revisionen bedömer att det verksamhetsmässiga resultatet i huvudsak har uppnåtts. Nämndens verksamhetsmässiga resultat bedöms vara tillfredsställande. Enligt ärendet för ny politisk organisation infördes nya nämnder för att förbättra styrning och ledning av landstingets verksamhet. I fullmäktiges budget 201911 framhålls även att inrättandet av färdtjänstnämnden gjordes för att ge dessa frågor en större tyngd och ett tydligare fokus. Revisionen menar därför att det är av vikt att nämnden i sin verksamhetsberättelse i större utsträckning tydliggör det arbete som bedrivits inom den verksamhet som nämnden ansvarar för.

Enligt RLK:s anvisningar ska nämndernas rapportering ge en rättvisande bild av utvecklingen av nämndens verksamhet och resultat samt innehålla analyser som klargör avvikelser mot budget och uppsatta mål. Revisionen noterar att någon uppdelad analys för färdtjänsttaxi, rullstolstaxi, sjukresor respektive tjänsteresor inte redovisas i verksamhetsberättelsens verksamhetsavsnitt. Nämnden är inte heller konsekvent i redovisningen av olika typer av resande. Det går exempelvis inte fullt ut att utläsa avvikelser i förhållande till budget för olika typer av resor som utförs inom verksamheten.

I syfte att följa produktivitetsutvecklingen och redogöra för effektiviseringar menar revisionen också att nämnden bör se över möjligheten att ta fram produktivitetsmått för nämndens verksamhet.

Rekommendation (sid7)
• Nämnden bör tydliggöra och precisera redogörelsen i verksamhetsberättelsen utifrån den verksamhet som nämnden ansvarar för.

Trafikförvaltningen

Handläggare
Catarina Strömsten-Falkenmark
08-686 3551

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-05

Färdtjänstnämnden
2020-08-19, punkt 9

Ärende
FTN 2019-0107

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Färdtjänstnämndens svar till revisorerna:

Färdtjänstnämnden ser på samma sätt som regionrevisorerna möjligheter till att lämna fördjupade redogörelser över nämndens verksamhet. En mer detaljerad rapportering skulle stärka möjligheterna för nämndens uppdragsgivare att förstå verksamhetens utfall. Värt att notera är dock att nämnden får relativt omfattande information muntligen i anslutning till nämndsammanträdena.

Revisorerna säger under punkten 2.2.1 att måluppfyllelsen för indikatorerna har i huvudsak kommenterats på ett tillfredsställande sätt i verksamhetsberättelsen. Revisionen kan konstatera att nämnden uppnår målnivån för fullmäktiges indikator samtidigt som inga av nämndens fyra egna uppsatta indikatorer når målnivån för 2019. Tre indikatorer uppnår inte målnivån men har förbättrats jämfört med utfall 2018 och en av indikatorerna har försämrats.

Nämnden kommer under 2020 att påbörja ett arbete med att identifiera de indikatorer i verksamheten som bör följas aktivt. Arbetet innefattar en genomgång av de system som färdtjänsten nyttjar i sin tjänsteleverans, för att där fånga de variabler som förtjänas att följas för att ytterligare driva verksamheten i rätt riktning.

Revisorernas bedömning angående integrerad ledning och styrning

Revisionen bedömer att färdtjänstnämnden inte reglerat trafiknämndens uppdrag och villkoren för utförandet av färdtjänstverksamheten på ett sådant sätt som säkerställer att färdtjänstnämndens uppdrag och de skyldigheter som följer av lagstiftning kan styras eller kontrolleras.

Eftersom nämnden har ett mycket långtgående ansvar enligt kommunallagen för att självständigt leda, styra och kontrollera det arbete som utförs, även i förhållande till annan part, finns risk att nämnden inte kan säkerställa att verksamheten bedrivs utifrån kommunallagens krav på ändamålsenlighet och på ett tillfredsställande sätt. Eftersom färdtjänstnämnden inte tydligt reglerat

villkoren i överenskommelse eller genom andra styrdokument menar revisionen att det finns en risk för att nämndens styrning och intern kontroll över den verksamhet som trafiknämnden bedriver på nämndens uppdrag inte är tillräcklig.

Rekommendation (sid 11)
▪ Färdtjänstnämnden bör säkerställa att de lagkrav som ställs på nämnden avspeglas i en överenskommelse, i enlighet med fullmäktiges policy för integrerad ledning och styrning, med trafiknämnden som utförare av färdtjänstverksamheten inklusive hur kraven ska följas upp och återrapporteras.

Färdtjänstnämndens svar till revisorerna:

Färdtjänstnämnden är en ung myndighet som bedriver en verksamhet som sedan länge varit väl etablerad inom ramen för trafiknämnden med tillägg för de särskilda problem som följer av en separering av ansvar för uppgifterna från själva utförandet av tjänsterna. Färdtjänstnämnden delar revisorernas syn att relationen mellan de två nämnderna måste vara formellt reglerad och ska därmed också kunna uppfylla de krav på god intern styrning och kontroll som ställs enligt kommunallagen även när skötseln av en verksamhet överlämnats till en annan utförare, i det här fallet trafiknämnden.

I enlighet med fullmäktiges policy för integrerad ledning och styrning avseende tjänster som utförs av en nämnd för en annan nämnds räkning kommer färdtjänstnämnden att se över överenskommelser och styrande dokument för att reglera denna relation i enlighet med kraven på god intern styrning och kontroll. Det betyder att särskild uppmärksamhet kommer att riktas mot att beskriva hur förhållandena och ansvaret fördelas mellan nämnderna avseende sådana delar som uppdrag, leverans av tjänster, effektivitet, styrning, ledning och kontroll.

Arbetet med sådan översyn kommer att påbörjas under det tredje tertialet 2020.

Trafikförvaltningen

Handläggare
Catarina Strömsten-Falkenmark
08-686 3551

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-05

Färdtjänstnämnden
2020-08-19, punkt 9

Ärende
FTN 2019-0107

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Revisorernas bedömning angående informationssäkerhetsarbetet

Färdtjänstnämnden har inte beslutat om styrdokument för informationssäkerhet sedan nämnden bildades 1 januari 2019. Ingen uppföljning av informationssäkerhetsarbetet lämnas till nämnden. Revisionen bedömer därför att färdtjänstnämnden inte kan säkerställa ett grundläggande systematiskt informationssäkerhetsarbete enligt regionstyrelsens riktlinjer. Däremot arbetar färdtjänstverksamheten enligt uppgift i enlighet med styrdokument som omfattar hela trafikverksamheten.

Rekommendationer (sid 16)

▪ Nämnden bör, utifrån den egna organisationens behov, inventera och fatta beslut om styrande dokument för informationssäkerhet.

▪ Nämnden bör regelbundet följa upp status på informationssäkerhetsarbetet.

▪ Nämnden bör säkerställa att trafiknämnden för deras räkning tillförsäkrar att ansvariga för informationssäkerhetsarbetet ges mandat att kunna rapportera direkt till ledningen.

Färdtjänstnämndens svar till revisorerna:

Mycket av den dokumentation som efterfrågas, finns sedan tidigare etablerad inom trafikförvaltningen under trafiknämndens överinseende. En översyn för att säkerställa att denna dokumentation omfattar färdtjänstnämndens verksamhet kommer genomföras under 2020.

Till detta kommer att både följa upp hur informationssäkerhetsarbetet bedrivs men därutöver krävs en regelbunden uppföljning och mätning av den faktiska informationssäkerhetens status och funktion. För att denna ska få avsedd effekt inom färdtjänstförvaltningens organisation måste informationssäkerhetsåtgärderna vara utformade för att på rätt sätt stödja färdtjänsten. Samtliga dessa åtgärder efterfrågas idag, och kommer fortsatt att efterfrågas, hos trafikförvaltningens organisation. Där finns enheter för både

Trafikförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-08-05

Ärende
FTN 2019-0107

Handläggare
Catarina Strömsten-Falkenmark
08-686 3551

Färdtjänstnämnden
2020-08-19, punkt 9

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

informationssäkerhet och IT-säkerhet som bistår färdtjänstförvaltningen med kompetens och resurser.

Vad det gäller rapporteringsvägen för den informationssäkerhetsansvarige inom den andra försvarslinjen hos (i det här fallet) tjänsteleverantören trafikförvaltningen, kommer denna att ytterligare förkortas och förstärkas genom en direkt kanal till trafikförvaltningens förvaltningschef. Denna förändring kommer att genomföras under det tredje tertialet 2020 (när förvaltningschefen inte längre är tillika chef över ledningsstaben där funktionen idag hör hemma).

Ekonomiska konsekvenser
Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Sara Catoni
tf Förvaltningschef
Trafikförvaltningen

Catarina Strömsten-Falkenmark
Avdelningschef
Verksamhetsstyrning och ekonomi

Regionrevisorerna

2020-03-31

Diarienummer
RK 2019-0047

Färdtjänstnämnden

Årsrapport 2019
Färdtjänstnämnden

Revisorerna i revisorsgrupp III beslutade 2020-03-31 att överlämna rapporten till färdtjänstnämnden för yttrande senast 2020-08-31.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Anders Lönn
Ordförande

Christina Holmqvist
Sekreterare

Region Stockholm
Regionrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
E-post: landstingsrevisorerna.rev@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 25B, T-bana Rådhuset, se www.sl.se

Sammanfattning – Färdtjänstnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Bedömning för år 2019

	Tillfreds-ställande	Inte helt tillfredsställande	Otillfreds-ställande
Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat	**X**		
	Tillräcklig	Inte helt tillräcklig	Otillräcklig
Intern styrning och kontroll		**X**	
	Rättvisande	Inte rättvisande	
Räkenskaper	**X**		

Ekonomiskt- och verksamhetsmässigt resultat

Det ekonomiska resultatet uppgår till 108 mnkr, vilket är 108 mnkr högre än fastställt resultatkrav. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed uppnåtts.

Fullmäktiges mål och uppdrag har i huvudsak uppnåtts. Det verksamhetsmässiga resultatet bedöms vara tillfredsställande. Revisionen bedömer dock att nämndens redogörelse i verksamhetsberättelsen i större utsträckning behöver anpassas till den verksamhet som nämnden ansvarar för.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som tillfredsställande.

Intern styrning och kontroll

Den kontroll som färdtjänstnämnden har över den verksamhet som trafiknämnden bedriver på nämndens uppdrag behöver stärkas. Detta för att säkerställa att nämndens ansvar lever upp till det långtgående ansvar som nämnden, enligt kommunallagen, har för att självständigt leda styra och kontrollera det arbete som utförs på uppdrag av annan part.

Vidare bedömer revisionen att nämnden behöver säkerställa att fullmäktiges styrande dokument för informationssäkerhet tillämpas och vid behov ta fram lokala styrdokument. Revisionen menar också att nämnden behöver säkerställa att mål, strategisk inriktning och prioriteringar för den långsiktiga utvecklingen av färdtjänsten och dess förhållande till den allmänna kollektivtrafiken tydliggörs och fastställs.

Den interna styrningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara inte helt tillräcklig.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Region Stockholm
Färdtjänstnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 4/2020

Sammanträdesdatum
2020-08-19

Datum för justering: 2020-08-19
Datum för anslag: 2020-08-19

Fredrik Wallén (KD)
Conny Fogelström (S)

---

§ 43

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2019 avseende färdtjänstnämnden
(FTN 2019-0107)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 5 augusti 2020 från förvaltningschefen.

BESLUT

Färdtjänstnämnden beslöt följande.

1. Yttrandet avges in enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Yttrandet överlämnas till regionrevisorerna.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

SÄRSKILT UTTALANDE

S-ledamoten lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 1).

V-ledamoten lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 2).

SD-ledamoten lät till protokollet anteckna ett särskilt uttalande (bilaga 3).

EXPEDIERAS TILL

Regionrevisorerna

Stockholms läns landsting

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-08-19

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Färdtjänstnämnden
Ärende 9

FTN 2019-0107

Angående Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2019 avseende färdtjänstnämnden

2019 var första året som färdtjänsttrafiken återigen organiserades under en egen självständig politisk nämnd. Inrättandet av färdtjänstnämnden motiverade den blågröna majoriteten med att detta ska ge färdtjänstfrågorna ökad tyngd och fokus. Vi socialdemokrater delar den ambitionen men revisionsrapporten för 2019 visar att det finns ett antal brister som behöver åtgärdas.

Färdtjänstnämnden står för en viktig tjänst till de som nyttjar den och våra resenärer måste kunna lita på färdtjänsten. Revisionsrapporten är därför ett ypperligt tillfälle för uppföljning av vad som fungerat och vad som behöver göras bättre.

Vi socialdemokrater oroas över den låga upparbetningsgraden av investeringarna. Enbart 13,1 mnkr har använts, att jämföra med fullmäktiges budget på 58,6 mnkr. Det innebär att viktiga investeringar såsom det nya tillståndshanteringssystemet inte blivit implementerat. Det är oroväckande då investeringarna syftar till att förbättra verksamheten och förseningarna går ut över resenärerna.

Revisorerna hade ett antal rekommendationer som det gagnar nämnden att ta på stort allvar. För det första anser revisorerna att nämnden behöver tydliggöra och precisera redogörelsen i verksamhetsberättelsen utifrån den verksamhet som nämnden ansvarar för. En bra verksamhetsberättelse underlättar inte bara för de förtroendevalda i nämnden att följa verksamheten utan även för fullmäktige och i slutändan för väljarna att granska nämnden. Det är av yttersta vikt att verksamhetsberättelsen är uttömmande och fullödig. Detta syfte kan inte kompenseras med muntlig information på nämndsmötena, även om denna är bra för nämndens egna ledamöter.

Angående den integrerade ledningen och styrningen bedömer revisorerna nämnden inte reglerat trafiknämndens uppdrag för utförandet av färdtjänstverksamheten på ett sådant sätt som säkerställer att färdtjänstnämndens uppdrag, inkluderat de skyldigheter som följer av regler och lagar, kan styras och kontrolleras på ett tillfredsställande sätt. Det här är ytterst allvarligt. Nämnden må vara relativt ny fortfarande men tillfredställande styrdokument och interna kontrollfunktioner borde ha varit på plats innan ansvaret övergick till nämnden.

Revisorerna kritiserar även nämndens arbete med informationssäkerhet och även här är det uppenbart att detta fallit mellan stolarna när färdtjänstnämnden blev en egen nämnd. Det är olyckligt att det inte gjordes en ordentlig kartläggning av alla styrdokument och kontrollfunktioner som behövde skapas på nytt innan nämnden bildades.

Slutligen är det värt att poängtera att nämnden inte uppnått något av de egna mål som man satt upp för verksamheten rörande attraktiva, trygga och effektiva resor det här måste betraktas som ett underbetyg. Samtidigt påpekar revisionen att utfallet för ett av nämndens mål, rörande en tillgänglig och sammanhållen region, inte kan bedömas då det saknas indikatorer.

Om vi ska lyckas förbättra färdtjänsten i Stockholmsregionen till en sådan hög nivå vi alla önskar och förväntar oss så krävs det en betydligt tydligare politisk styrning och en organisation som är riggad för att omsätta nödvändiga förbättringsförslag i praktisk verklighet. Syvende och sist är detta ett politiska ansvar att få på plats. Här kan inte majoriteten fortsätta att gömma sig bakom Trafikförvaltningen.

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-08-19

FTN 2019-0107

Färdtjänstnämnden
Ärende 9

VÄNSTERPARTIET

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2019 avseende färdtjänstnämnden

Vänsterpartiet tackar för revisorernas årsrapport 2019, och delar deras kritik mot en otydlighet i arbets- och ansvarsfördelning mellan färdtjänstnämnden och trafiknämnden, samt brister i rapporteringen. Vår förhoppning att den särskilda kollektivtrafiken skulle få en större tyngd när en separat nämnd infördes har tyvärr inte infriats. Snarare har det blivit tvärtom att de viktiga frågorna har hamnat i skymundan när de inte längre behandlas i trafiknämnden. Vänsterpartiet ser därför att det snarast genomförs en fördjupad översyn i syfte att antingen stärka nämnden eller avveckla den och återföra frågorna till trafiknämnden.

SÄRSKILT UTTALANDE
2020-08-19

FTN 2019-0107

Färdtjänstnämnden
Punkt 9

Sverigedemokraterna
Region Stockholm

Yttrande över regionrevisorernas årsrapport 2019 avseende färdtjänstnämnden

Sverigedemokraterna tackar för en bra årsredovisning från regionrevisorerna. Färdtjänstnämndens verksamhetsmässiga resultat är i huvudsak uppnått och det är positivt att nämndens inrättande tydliggör färdtjänstfrågornas betydelse. För oss är det viktigt att Region Stockholm arbetar för alla medborgare.

Regionrevisorerna anmärker dock på ett par områden. Särskilt när det kommer till produktivitetsmått och styrning. Sverigedemokraternas linje är överensstämmande med regionrevisorerna där vi i vår skuggbudget lyft fram tydligare uppföljning och fler målindikatorer. Vår förhoppning är att majoriteten tar till sig av detta och att färdtjänstnämnden förbättrar den interna styrningen med bland annat att följa policyn för integrerad ledning och styrning.

Förgäveskostnader är ett problematiskt ord som vi anser riskerar att förringa betydelsen av att slösa bort 17 miljoner kronor av skattebetalarnas pengar. Det bör inte användas och istället vill vi uppmana till klarspråk i rapporter med verksamheter kopplade Region Stockholm som avsändare. Detta gäller projektet med ett nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten där det i ett sent skede beslutades att exkludera trafikhanteringssystemet. Samtidigt hoppas vi på att åtgärder har vidtagits för att liknande situationer i största möjliga mån kan undvikas i kommande upphandlingar.